

[Lysholt Hansen.]

lingsbalance. Jeg vil da gerne sige, at jeg ønsker ikke konkrete tal, som jeg senere skal hænge finansministeren op på, men jeg ønsker et anslået skøn. Underskuddet på betalingsbalancen er jo udtryk for et af de fundamentale problemer i dansk økonomi, og når regeringen siger, at man med sine forslag vil bl. a. dette problem til livs, må man vel også have gjort sig nogle tanker om, hvilke virkninger i så henseende de forelagte forslag, der nedsætter forbrugsstigningen til 2 pct. i 1970, vil få.

Det er lidt billigt, at finansministeren nøjes med at sige, at det ville være rart, om man havde en computer, der kunne svare på disse ting, men det har man ikke. Finansministeren, der engang ville have os alle sammen her i folketinget på EDB-kursus, havde ellers en vældig tillid til computers, men den har han måske opgivet, da man ikke kan få dét ud af en sådan maskine, som man gerne vil, hvis man ikke er i stand til at programmere den rigtigt — og jeg skal da ikke nægte, at vi efterhånden har mistet troen på finansministerens evner som programmør. Men finansministeren nåede måske slet ikke at komme på det kursus; det er måske det, der er i vejen. Det vil sige, at vi må prøve selv her i fællesskab at gøre os vore overvejelser, for vi må jo vide, om det, der nu laves, har chance for at nytte.

Derfor må jeg spørge, hvorledes et kasseoverskud på 1½ milliard kr. skal sikre, at forbruget kun stiger 2 pct. Vi ved, at nationalproduktet i år er steget med 5-6 pct., og vi ved, at forbruget er steget med ca. 7 pct. Regeringen regner med — og jeg tror, det er rigtigt — at vi i 1970 kan vente en 4 pct.s stigning i nationalproduktet, men det vil sige, at hvis betalingsbalanceunderskuddet skal falde, så må forbruget stige med mindre end disse 4 pct., og hvis ikke investeringerne i 1970 skal have mere end nedgangen i nationalproduktet på 1-2 pct., og det vil igen sige, at hvis ikke man ændrer pengepolitikken, og det har man jo afslået, så vil det ikke lykkes. Vi må derfor vide noget om regeringens indstilling til, hvordan pengepolitikken vil være i 1970. Vi ved også, at befolkningen vokser med 1 pct. pr. år, og det vil sige, at en forbrugsstigning på 2 pct. i virkeligheden betyder et næsten

uforandret forbrug i 1970, selv taget på gennemsnitsbasis. Det vil sige, som jeg understregede i går, at store dele af befolkningen må regne med, at deres forbrug direkte vil falde i forhold til det forbrug, de har haft mulighed for at have i indeværende år. Et kasseoverskud på 1½ milliard kr. kan efter mit skøn kun bevirke en forbrugsbegrænsning på knap 2 pct., og det gælder kun, hvis folk ikke nedsætter deres sædvanlige opsparing og undlader at bruge deres tidligere opsparing for at betale den forhøjede skat. Der er vel sandsynlighed for, at nogle vil gøre sådan, at de vil undlade opsparing eller forbruge af den opsparing, de har haft.

Da der i 1970 skal ydes et par dyrtidsportioner og der vel bliver pres på lønningerne og de 4 af de 5 milliarder kr. i skattestigning går tilbage til forbrugerne, så tror jeg ikke på, at forbrugsstigningen kan holdes på et par procent, medmindre beskæftigelsen går ned. Det er netop det, vi frygter vil blive følgen af det, som regeringen nu foreslår med den række forslag, vi får frem.

Man må heller ikke glemme, at en forøgelse af kasseoverskuddet med 1 milliard kr. vil stramme kreditten, stramme den yderligere og dermed også stramme renten. Jeg spørger finansministeren, om han ikke deler den opfattelse, at kasseoverskuddet har denne virkning. Vi må derfor vide, om regeringen vil tillade den stramme finanspolitik at slå igennem også som en yderligere stramning af kreditpolitikken. Det vil nemlig give arbejdsløshed, som kan hjælpe på vor anstrengte økonomi, men det er jo ikke just det, vi er tilhængere af.

Kunne man ikke tænke sig — hvilket vi ville foretrække — i stedet for at se på de kapitaler, jeg nævnte i går, der har været ude for en så enorm stigning, og på de pengeinstitutter, der har femdoblet deres fortjeneste i forhold til aktiekapitalen i de sidste år? Kunne de ikke være med til at bære noget af byrden for at få obligationsmarkedet i et mere normalt leje?

Det er vel også et spørgsmål, om man ikke kunne overveje i hvert fald at lade nogle af de serier, man udsender af obligationer, udbyde på det udenlandske marked, for kommunerne er, som jeg sagde, i klemme, og det hjælper ikke, at regeringen henviser til, at kommunen skal have penge